Kære Mikkel Tholstrup Dahlqvist

Tak for din mail til Kalle Thue Gregersen angående vores artikel den 26. oktober om kvælstofudledningen fra danske skov.

Som redaktionschef vil jeg svare på din mail.

Vores artikel tager udgangspunkt i FødevareDanmark pressemeddelelse, hvor I bruger to undersøgelser af udvaskningen fra danske skove til at så tvivl om det faglige grundlag for den kommende kvælstofregulering.

Ifølge pressemeddelelsen rejser undersøgelserne så stor tvivl om det faglige grundlag, at den kommende kvælstofregulering bør sættes på pause. I skriver (citat): ”FødevareDanmark kræver, at ministeren sætter reguleringen på pause, indtil beregningsgrundlaget er undersøgt til bunds”.

Man forstår på pressemeddelelsen, at det ikke kun handler om fem skove, men mere generelt, da I refererer til undersøgelsernes bredde. I skriver: "Historiske undersøgelser fra 111 danske skove rejser nye spørgsmål om myndighedernes vurdering af naturens egen kvælstofudvaskning”.

Forfatterne bag undersøgelserne afviser imidlertid, at undersøgelserne kan bruges på den måde. De påpeger, at kvælstofudvaskningen fra langt de fleste danske skove ligger betydeligt under udvaskningen fra landbrugsjord, og at deres undersøgelser ikke kan bruges til at så tvivl om gevinsten ved skovrejsning. Altså det stik modsatte af det budskab, man som læser sidder tilbage med, når man læser jeres pressemeddelelse.

Ovenstående er grundlaget for TjekDets artikel. Kritikken af FødevareDanmarks konklusioner rejses af tre af landets førende forskere på området. Deres kritik er forelagt FødevareDanmark og jeres svar er medtaget i artiklen.

Du skriver, at TjekDet kritiserer jer for noget, I aldrig har hævdet. Det kan jeg ikke genkende.

Du mener eksempelvis ikke, at FødevareDanmark giver udtryk for, at de fem målinger tegner et generelt billede. Det er jeg uenig i. I refererer først til 111 skove og fremhæver derefter de fem skove som eksempler - uden at gøre opmærksom på, at netop disse fem skove er atypiske og har den højeste udvaskning af alle undersøgte skove.

De fem udvalgte skove bruges til at lave en generel konklusion (citat):
“Det får brancheorganisationen FødevareDanmark til at kræve, at den nye kvælstofregulering sættes på pause, indtil det faglige grundlag er undersøgt til bunds.

I undlader i den forbindelse at nævne, at den samme undersøgelse viser, at 91 procent af de 111 målte skove havde nitratkoncentrationer i jordvandet under EU’s vejledende grænseværdi for nitrat, og at 70 procent havde ubetydelige mængder nitrat i jorden.

Det er det, som forskerne kalder vildledning. Det er værd at huske, at der ikke er tale om tilfældige forskere, men forskerne bag de selvsamme undersøgelser, som I henviser til.

Du spørger, hvad der får TjekDet (og forskerne) til at konkludere, at I har udvalgt de fem skove med de højeste værdier. Det er et faktum, at det har I. I har valgt de fem skove, som har de højeste værdier, og I refererer til dem i pressemeddelelsen uden at gøre opmærksom på, at skovene er atypiske og har de allerhøjeste målinger, og I bruger dem til at så en generel tvivl om den kommende skovrejsning.

Du skriver, at I har valgt skovene efter andre kriterier. Din forklaring er medtaget i artiklen.

Du påpeger, at TjekDet skriver, at jeres udvaskningstal er korrekte og spørger, hvordan det så kan hænge sammen med en overskrift om, at FødevareDanmark vildleder.

Vildledningen består i, at uanset at tallene for de fem skove er korrekt gengivet, er de atypisk høje og langt fra en gennemsnitsskov. Undersøgelsen konkluderer faktisk det modsatte af budskabet i jeres pressemeddelelse, nemlig at størstedelen af skovene har ubetydelige mængder nitrat i jorden. Det undlader I imidlertid at gøre opmærksom på, samtidig med at I bruger tallene til at så tvivl om det generelle grundlag for gevinsterne ved den kommende skovrejsning. Det får forskerne til at konkludere, at FødevareDanmark vildleder, hvilket forskerne er citeret for i overskriften.

I har fået rådgivningsvirksomheden Farmbrella til at lave ammoniak-beregninger af de nærliggende landbrug på de fem skove.

Jeg noterer mig, at Farmbrella ikke er en uafhængig forskningsenhed, men et rådgivningsfirma ejet af Bæredygtigt Landbrug.

Vi har forelagt Farmbrellas beregninger for forskerne. Deres svar er, at beregningerne ikke ændrer på deres konklusioner i TjekDets artikel eller det, som konkret er målt i de fem skove.

Farmbrella laver beregninger af enkelte nærliggende landbrug, og når frem til, at disse brug ikke kan forklare den store udvaskning fra skovene.

Forskernes konklusioner bygger ikke på beregninger, men på konkrete målinger foretaget hver måned gennem 3 år. De har altså fysisk besøgt skovene. Ifølge forskerne kan den store udvaskning forklares ud fra flere faktorer, herunder at skovene har en beliggenhed og en karakter som gør, at de har optaget store mængder kvælstof fra omkringliggende landbrug.

I Farmbrellas rapporter peges der i øvrigt på ganske betydelige atmosfæriske kvælstofbelastninger af skovene. Atmosfæriske kvælstofbelastninger kommer for en stor dels vedkommende fra fordampning af ammoniak fra netop landbrug. Farmbrellas undersøgelser er altså ikke i sig selv dokumentation for, at kvælstofbelastningen af skovene ikke kommer fra landbrug.

Desuden påpeger forskerne, at Farmbrellas beregninger er svære at sammenligne med målingerne fra deres undersøgelser, fordi dataene ikke er indsamlet på samme tidspunkt. I perioden er der sket reduktioner i nitrattilførslen og ændringer i landskabet omkring skovene.

Alt i alt har jeg ikke fundet faktuelle fejl i vores artikel. FødevareDanmark er blevet forelagt forskernes kritik og jeres svar er medtaget i artiklen. På den baggrund finder jeg ikke anledning til at lave rettelser.

Hvis du ikke er tilfreds med mit svar, har du mulighed for at klage til Pressenævnet.

Pressenævnets adresse er Landgreven 4. sal, 1301, København K. Email: sekr@pressenaevnet.dk.
Vær opmærksom på, at Pressenævnet har en 12 ugers klagefrist fra modtagelsen af dette svar.